

Δρ. Δημήτριος Καραμπερόπουλος
Πρόεδρος Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης
Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα

Βιβλιοπαρουσίαση, «**Πιπίνα Μπατζιάκα-Ρήτα, Έν Αερινῶ**»,
Καρδίτσα 2017, σχήμα 17Χ24 εκ., σελ. 325

Πριν από ένα χρόνο, την ημέρα του Αγίου Θωμά, στο Αερινό, που έχει το πανηγύρι του, είδε το φως της κυκλοφορίας το παρουσιαζόμενο βιβλίο. Η συγγραφέας του βιβλίου, Πιπίνα Μπατζιάκα-Ρήτα, είναι φιλόλογος, διαμένει στην Καρδίτσα, αλλά γεννήθηκε στο Αερινό της περιοχής Βελεστίνου, όπου μεγάλωσε, φοίτησε στο Γυμνάσιο Βελεστίνου και στη συνέχεια στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Και το χρέος της προς τη γενέθλια γη το ξεπλήρωσε με τη συγγραφή του βιβλίου της. Με την περιγραφή του τόπου και την εξιστόρηση των γεγονότων που διαδραματίστηκαν στο διάβα των χρόνων του εικοστού αιώνα. Η συγγραφέας καταχωρίζει στις σελίδες του βιβλίου τα πολλά ονόματα των ανθρώπων κατά την ιστορική διαδρομή του χωριού, δηλωτικό της συστηματικής έρευνας και καταγραφής των σχετικών στοιχείων. Παράλληλα έχει διανθίσει το βιβλίο με πολλές φωτογραφίες (188 συνολικά) μνημονεύοντας και τα ονόματα των εικονιζόμενων.

Το περιεχόμενο του βιβλίου κατανέμεται σε πέντε ενότητες. Στην πρώτη ενότητα (σελ. 7-53) περιγράφει τη σκληρή ζωή της αγροτικής ζωής στο χωριό με το όνομα «Περσουφλί» και το κονάκι του Μπέη, δίνοντας μάλιστα μια θαυμάσια ζωγραφική αναπαράστασή του, δηλωτικό και του άλλου «κρυφού» ταλέντου της συγγραφέως. Αναφέρει τα σχετικά με την μετονομασία του χωριού το 1927 από την Επιτροπή, αποτελούμενη από τον Νομάρχη, τον αρχαιολόγο Χρ. Τσούντα και τον δάσκαλο του Βελεστίνου Γεώργιο Νασίκα, σε «Αερινό», εξ αιτίας του αέρα που φύσαγε και την αναφώνησή τους «Πολύ αερινό είναι αυτό το χωριό». Μνημονεύει την εγκατάσταση των νέων κατοίκων μετά τις σχετικές απαλλοτριώσεις, καθώς και των Μικρασιατών, των προερχομένων κυρίως από τη Νέα

Κολοφώνα (Γκιαούργκιοϊ). Το πέρασμα από το χωριό της σιδηροδρομικής γραμμή Βόλου - Καλαμπάκας με το καλαίσθητο κτίριο του Σταθμού και για το κάθε πέρασμα του τραίνου που έδινε «ζωή» στο χωριό.

Στη δεύτερη ενότητα του βιβλίου, (σελ. 54-86) με τίτλο «Εθνικές περιπέτειες», η συγγραφέας παραθέτει τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν στο χωριό, αρχίζοντας από τη δικτατορία του Μεταξά και συνεχίζοντας με τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο, την Κατοχή, την Αντίσταση, την «μάχη της σοδειάς στο Βελεστίνο» καθώς και με τα σχετικά θλιβερά γεγονότα του Εμφυλίου.

Διεξοδικότερα η συγγραφέας αναφέρει στην τρίτη ενότητα «1950 και μετά» (σελ. 87-158) τα σχετικά με την περίοδο που και η ίδια βίωσε στο Αερινό πολλά κατά τις πρώτες δεκαετίες του δευτέρου μισού του εικοστού αιώνα. Περιγράφει το Νέο Σχολείο, τον Σιδηροδρομικό Σταθμό, τη ζωή στα καφενεία του χωριού, τις εκκλησίες, τον καταστροφικό σεισμό του 1957 και την εν συνεχεία αναμόρφωση του χωριού, την ποδοσφαιρική ομάδα «Δόξα», τα θεάματα, τη βόλτα και για το μεταναστευτικό κύμα προς τις πόλεις και το εξωτερικό. Όλα γραμμένα σε μια ρέουσα, στρωτή και απλή γλώσσα, κατανοητή από όλους τους ανθρώπους οποιουδήποτε επιπέδου μόρφωσης.

Στην τέταρτη ενότητα με τίτλο «Στιγμές από τη ζωή στο Αερινό», (σελ. 159-243) γίνεται διεξοδική αναφορά στις διάφορες εκδηλώσεις της κοινωνικής ζωής του χωριού. Για τις γιορτές και τα σχετικά τοπικά έθιμά των Χριστουγέννων, των Φώτων, τις Αποκριές, το Πάσχα και φυσικά το Πανηγύρι του Αγίου Θωμά, κατά το οποίο διατηρούνταν το παλιό έθιμο του αγωνίσματος δρόμου, έθιμο το οποίο έχει τις ρίζες του στην αρχαιότητα, και που διατηρήθηκε κατά την τουρκοκρατία. Χαρακτηριστικά ο Ρήγας Βελεστινλής στην Εισαγωγή του έργου «Τα Ολύμπια», Βιέννη 1797, μας δίνει μια σημαντική πληροφορία, ότι τα Ολυμπιακά αγωνίσματα διατηρούνταν στην Θεσσαλία και σε όλη την Ελλάδα. Συνεχίζει με τα έθιμα της Πρωτομαγιάς και τα διάφορα χαρακτηριστικά γεγονότα, τα οποία έδιναν ζωή στη ρουτίνα του χωριού, όπως τη μετάβαση με τα γεωργικά τρακτέρ σε πανηγύρια άλλων χωριών.

Τελειώνει το βιβλίο η Πιπίνα Μπατζιάκα-Ρήγα με την Πέμπτη ενότητα (σελ. 245-323) με τίτλο «Μια χαμένη πατρίδα», τη Νέα Κολοφώνα της Μικράς Ασίας. Αφού παραθέσει τα ιστορικά στοιχεία της χαμένης πατρίδας, συνεχίζει με σχετικές μαρτυρίες από τη ζωή στην πατρίδα αυτή κατά το μεγάλο ξεριζωμό. Τις μετακινήσεις των Μικρασιατών μετά τις τρομερές ημέρες του 1922, μέχρι να εγκατασταθούν τελικά στο Αερινό. Συγκλονιστικές μαρτυρίες, που δείχνουν το δράμα που βίωσαν οι Έλληνες της Μικράς Ασίας. Τέλος, στις δύο τελευταίες σελίδες του βιβλίου έχει ένα κατάλογο με τα ονόματα των συγχωριανών της, οι οποίοι της έδωσαν τις σχετικές πληροφορίες και παραχώρησαν τις φωτογραφίες, ενώ στην τελευταία σελίδα παραθέτει μια ενδεικτική Βιβλιογραφία.

Με το βιβλίο της η συγγραφέας συμβάλλει στην σμίλευση της ιστορικής μνήμης των συμπατριωτών της, στην ενίσχυση της αυτοσυνειδησίας τους με την εξιστόρηση τόσων γεγονότων από τη ζωή των προγόνων τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο διατηρείται η συνέχιση της σχέσης τους με τους προπάτορες. Είναι η άμυνά μας στην λαίλαπα της αλλοτριωτικής τακτικής της ξενόφερτης παγκοσμιοποίησης. Και είναι παρήγορο το γεγονός πως και το Αερινό απέκτησε το ιστορικό βιβλίο του, χάρη στην προσπάθεια και το ενθουσιασμό της Πιπίνας Μπατζιάκα-Ρήγα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Μιλτιάδου 3 - 145 62 Κηφισιά, Αθήνα - Τηλ.: 210 8011.066, 6944304968

www.karaberopoulos.gr - e-mail: karamber@otenet.gr

Αξιότιμη

κ. Πιπίνα Μπατζιάκα-Ρήγα, Φιλόλογο

Μαυροκορδάτου 69

43100 Καρδίτσα

Αγαπητή συμμαθήτριά στο Εξατάξιο Γυμνάσιο Βελεστίνου, Πιπίνα,

Σε ευχαριστώ για την με αφιέρωση αποστολή του βιβλίου σου για το χωριό σου, το Αερινό, που εκδόθηκε πέρυσι στην Καρδίτσα, όπου διαμένεις.

Διεξήλθα όλες τις σελίδες του βιβλίου και έτσι μου δόθηκε η ευκαιρία να γίνω κοινωνός των σχετικών με την ιστορία του τόπου και των ανθρώπων της γενέθλιας γης, που μεθοδικά κατανέμονται στα σχετικά κεφάλαια. Καθαρός λόγος, στρωτή γλώσσα, κρατά το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Το διάβασα με μεγάλη άνεση και ικανοποίηση, και έμαθα πολλά.

Εντύπωση μου έκανε, που προσφέρεις σε κάθε ευκαιρία και αρκετά ιστορικά στοιχεία, ώστε οι συγχωριανοί σου, που θα το διαβάσουν, να μάθουν ορισμένα επί πλέον σχετικά με τον τόπο τους. Σημαντική είναι η αναφορά σου σε όλους σχεδόν τους συγχωριανούς σου, όπως και η καταχώριση τόσων φωτογραφιών από τα διάφορα γεγονότα της κοινωνικής ζωής του Αερινού. Θα κολακευτούν όλοι αυτοί που θα έχουν βρεθεί στις σελίδες του βιβλίου σου. Επίσης, μου άρεσε που στο τέλος του βιβλίου καταχώρισες διηγήσεις από το μεγάλο ξεκλήρισμα του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας. Είναι ζωντανές μαρτυρίες.

Θα ήθελα, με την ευκαιρία, να σημειώνες ότι στη σελ. 46 αναφέρεις πως παντρεύτηκε ο «Αποστόλης Μπουμπούκης την Σοφία Καραμπεροπούλου». Το ορθό είναι «Σοφία Αλεξανδρή», η οποία ήταν αδελφή της Αγγέλως, σύζυγος του Κώστα Καραμπερόπουλου. Και κάτι ακόμη. Θα πρότεινα στην επανέκδοση να πρόσθετες ένα σχεδιάγραμμα με όλα τα τοπωνύμια, που μνημονεύεις στο βιβλίο. Κατ' αυτόν τον τρόπο ο αναγνώστης, που δεν είναι από το χωριό, να προσανατολίζεται για τα σχετικά τοπωνύμια.

Σε συχαίρω επί πλέον για το βιβλίο σου «Έν Αερινῷ» διότι συμβάλλεις στη σμίλευση της ιστορικής μνήμης και της αυτοσυνειδησίας των συμπατριωτών σου και των αναγνωστών σου. Είναι μια θετική αντίδραση στην επιθετική αλλοτριωτική τακτική, που υφιστάμεθα, της ομογενοποίησης, της παγκοσμιοποίησης. Ακολούθησες τα χνάρια του Ρήγα.

Τέλος, ως αντίδωρο, δέξου το πρόσφατο πόνημά του για τον Ρήγα Βελεστινλή, στο οποίο αναπτύσσεται το Στρατηγικό σχέδιο της επανάστασής του.

Ευχές εγκάρδιες σε σένα και στον αγαπητό σου σύζυγο Δημήτρη για τις ημέρες του Πάσχα και καλή Ανάσταση.

31-3-2018

Με Ρηγικούς χαιρετισμούς

Δημήτριος Καραμπερόπουλος